

**CSONGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL**

Ügyiratszám: 76948-8-12/2016.
Ügyintéző: dr. Ruzsáli Pál
Dr. Hegedűs Márta
Tel.: +36 (62) 681-668/2668

Tárgy: Mol Nyrt., Baja, IV. Károly rakpart,
kármentesítési beavatkozási záródokumentáció
elbírálása

H A T Á R O Z A T

A **MOL Nyrt.** (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.; KÜJ: 100 170 243) képviseletében az Agruniver Holding Kft. (2100 Gödöllő, Ganz Ábrahám u. 2.) által 2015. október 20-án benyújtott, a Baja, IV. Károly rakparton (Baja 5661, 5664, 5668 hrsz.) található felszámolt MOL telephely területén feltárt talaj-és talajvízszennyezésre vonatkozó beavatkozási záródokumentáció alapján

elrendelem a tényfeltárás elkészítését, a beavatkozás továbbfolytatását, valamint a kármentesítési monitoring végzését az alábbiak szerint:

Előírások:

A K4K4638/04. számú határozatban elfogadott *(D)* kármentesítési célállapot határértékek a következők:
Földtani közegre:

Komponens	<i>(D)</i> kármentesítési célállapot határérték [mg/kg]	<i>(B)</i> szennyezettségi határérték [mg/kg]
TPH	2000	100
Benzol	3	0,2
Toluol	15	0,5
Etil-benzol	15	0,5
Xilolok összesen	15	0,5
Egyéb alkil-benzolok összesen	30	0,5
Összes PAH naftalinok nélkül	25	1

Felszín alatti vízre:

Komponens	<i>(D)</i> kármentesítési célállapot határérték [µg/l]	<i>(B)</i> szennyezettségi határérték [µg/l]
TPH	1000	1000
Benzol	10	1
Toluol	50	20
Etil-benzol	50	20
Xilolok összesen	50	20

Postacím: Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

☎ 6721 Szeged, Felső-Tisza part 17. 6701 Szeged, Pf. 1048.

☎ +36 (62) 681-681

🌐 www.csmkh.hu

✉ titkarsag@ktf.csmkh.hu

Egyéb alkil-benzolok összesen	50	20
Összes PAH naftalinok nélkül	8	2

I. A földtani közeg védelmére vonatkozó előírások:

1. A területhasználat változása esetén ismételt kockázatfelmérést kell végezni az új területhasználatok figyelembe vételével.
2. A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést és kizárja a környezetkárosítást.
3. A tevékenységet a földtani közeg veszélyeztetését, károsodását kizáró módon kell végezni.
4. Tényfeltárást kell végezni, melynek során a Duna, mint hatásviselő szerepét kell vizsgálni.
5. Műszaki beavatkozást kell folytatni, melynek során a felúszó fázist tartalmazó kutakból a szabad fázist el kell távolítani.

Határidő: jelen határozat jogerőre emelkedését követő 12 hónap.

6. A 12 havi fölözés, valamint a 12 havi monitoring eredmények és tapasztalatok alapján tényfeltárási záródokumentációt kell benyújtani, melyben javaslatot kell tenni a további műszaki beavatkozásra. A szennyezés lehatárolását mind vertikálisan, mind horizontálisan el kell végezni minden szennyező anyagra vonatkozóan a kármentesítéssel érintett terület egészére. A benyújtandó dokumentáció tartalmi követelményeit a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. és 8. számú melléklete határozza meg.

A dokumentáció benyújtási határideje: jelen határozat jogerőre emelkedését követő 15 hónap.

7. A kármentesítés során észlelt bármilyen rendkívüli eseményt azonnal jelenteni kell a hatóságunkra.
8. Engedélyes köteles a következőkben beállt változásokat, azok bekövetkezését követő 15 napon belül bejelenteni a hatóságnak:
 - a tevékenység folytatójának változása;
 - a tevékenység helyének változása;
 - a tevékenység folytatásának módjában bekövetkező, a felszín alatti vízre, a földtani közegre gyakorolt hatás szempontjából lényeges változás;
 - a tevékenység mennyiségi jellemzőiben, folytatásának körülményeiben bekövetkező, a földtani közegre gyakorolt hatás szempontjából lényeges változás;
 - az engedélyben meghatározott kibocsátási paramétereket meghaladó kibocsátás;
 - a földtani közeg állapotában tapasztalható
 - trendszerű, egyirányú változás,
 - ugrásszerű változás,
 - új szennyező anyag által okozott szennyezettség észlelése,
 - más - az ismertén kívüli - környezeti elem szennyezettségének észlelése.

II. Hulladékgazdálkodási szempontból tett előírások:

1. A keletkező hulladékot elkülönítetten műszaki védelemmel ellátott gyűjtőhelyen kell gyűjteni.

2. A lefölezött CH fázist veszélyes hulladékként kell gyűjteni és kezelteni.
3. A hulladékot csak engedéllyel rendelkező hulladékgazdálkodónak adható át kezelésre.
4. A tevékenységet további környezetszennyezést kizáró módon, a vonatkozó jogszabályokban előírtaknak megfelelően kell végezni.
5. A veszélyes hulladékot tilos más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani.
6. A tevékenységet végző köteles a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő részletes nyilvántartást vezetni a hulladékokról, illetve a hulladékgazdálkodási tevékenységgel összefüggő anyagokról és eljárásokról, amelyet a hatóság munkatársainak mindenkor köteles kérésre rendelkezésre bocsátani.
7. A keletkező hulladékokról évente az arra rendszeresített adatlapon a hatóságnak adatszolgáltatást kell teljesíteni a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően.
8. A tényfeltárási záródokumentáció részeként hulladékgazdálkodási szempontból csatolni kell az addigi beavatkozási műveletek során keletkező összes hulladék fajtájára (név, azonosító kód) és mennyiségére vonatkozó részletes kimutatást, valamint a hulladékkezelők átvételi igazolását, veszélyes hulladék esetén a visszaigazolt „SZ” kísézőjegyet.

Szakkérdések vizsgálata:

1. *környezet-egészségügyi szakkérdésre, így különösen a felszín alatti ivóvíz-, ásványvíz- és gyógyvízkészlet minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények vizsgálatára kiterjedően:*
 - A még fennálló szennyezettség megszüntetése érdekében, a dokumentációban javasoltak alapján, (kármentesítés folytatása, új kármentesítési monitoring rendszer beüzemelése, tényfeltárás, kockázatbecslés, folytatása, beavatkozási terv készítése) kifogást nem emelek, a beavatkozási záródokumentáció elfogadásához kikötés nélkül hozzájárulok.

A szakhatóság állásfoglalása:

Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály 35300/5400-2/2015. ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

„A MOL Nyrt. (1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.) ügyében a Baja, IV. Károly rakparton (Baja 5661, 5668, 5664, 5660/18 hrsz.) található felszámolt MOL telephelyen folytatott környezeti kármentesítésről az Agruniver Holding Kft. által készített beavatkozási záródokumentáció (tervszám: AGH/030008/2015) elfogadásához, a kármentesítés folytatásához a területi vízügyi-vízvédelmi hatóság az alábbi feltételekkel hozzájárul:

1. A talajvíz szénhidrogén mentesítését - a K4K4638/04 számú határozatban megállapított (D) kármentesítési szennyezettségi határértékek megtartása mellett - a dokumentációban foglaltak szerint tovább kell folytatni.
2. A tervezett egy éves vizsgálatok eredményeinek felhasználásával tényfeltárást kell végezni, illetve a szennyezett, szabad szénhidrogén fázissal érintett területekre aktualizált beavatkozási tervet kell készíteni.

3. A tervezett furatok monitoring kúttá történő kiképzése, új monitoring kutak létesítése és a meglévő monitoring kutak és levegőinjektáló kutak megszüntetése (eltömedékelése) a vízügyi hatóság által kiadott vízjogi létesítési engedély birtokában végezhető.

Jelen szakhatósági állásfoglalással szemben jogorvoslattal az eljárást lezáró határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen benyújtott fellebbezés keretében lehet élni.”

A határozat rendelkező részében foglalt előírások teljesítésének elmulasztása esetén ötezer forinttól egymillió forintig terjedő eljárási bírság szabható ki.

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül az Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főfelügyelőséghez címzett, de a Csongrád Megyei Kormányhivatalhoz, mint elsőfokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz két példányban benyújtandó fellebbezésnek van helye.

A jogorvoslati eljárás díja – a jogszabályban meghatározott esetek kivételével – a befizetett szolgáltatási díjtétel 50 %-a, azaz 50 000 Ft, amelyet a Csongrád Megyei Kormányhivatal 10028007-00335663-00000000 előirányzat-felhasználási számú számlára kell átutalni, és a díj megfizetését igazoló bizonylatot vagy annak másolatát hatóságunk részére megküldeni. A befizetési bizonylat közlemény rovatába kérem feltüntetni jelen határozat számát.

A kérelmező az eljárás 100 000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette, egyéb eljárási költség nem merült fel.

Jelen határozat – fellebbezés hiányában – a fellebbezésre nyitva álló határidő lejártát követő napon jogerőre emelkedik.

INDOKOLÁS

A környezetvédelmi hatóság K4K4638/04 számon műszaki beavatkozás elvégzésére kötelezte a MOL Nyrt.-t a Baja, IV. Károly rakparton (Baja 5661, 5668, 5664, 5660/18 hrsz.) található felszámolt MOL telephelyen a talajban és a talajvízben feltárt szénhidrogén szennyezés megszüntetése érdekében. A határozatban a műszaki beavatkozás elvégzésére 2009. december 31. teljesítési határidőt állapított meg a hatóság. A műszaki beavatkozás keretében az engedélyes 2005. év őszétől kezdődően a felúszó szénhidrogén fázis kutakból történő vízszintsüllyesztés nélküli rendszeres eltávolítását (főlözését), valamint levegőinjektáló (air-sparging/biosparging) rendszer működtetését végezte el.

A kötelezett kérelmére a hatóság 76948-1-4/2010. számú határozatában a beavatkozás befejezésére megállapított teljesítési határidőt 2014. május 31. időpontra módosította, továbbá a rendelkezésre álló adatok és a beavatkozásra fordított időtartam alapján a jelenleg folytatott kármentesítési technológiát nem találta elég hatékonynak, a korábbi kötelezést a 16. ponttal kiegészítve 2010. december 31.-i határidőt állapított meg a kötelezett által javasolt bioremediációs beavatkozással kapcsolatos beavatkozási terv benyújtására. A beavatkozási terv benyújtására előírt teljesítési határidőt az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 76948-1-7/2011 számú határozatában az ügyfél kérelmére 2011. április 30.-i időpontra módosította.

A MOL Nyrt.-t az elkészített aktualizáló tényfeltérési záródokumentáció és műszaki beavatkozási terv alapján 76948-2-11/2011. számon a beavatkozás továbbfolytatására

kötelezte a hatóság, mely határozat a teljesítési idők vonatkozásában 76948-4-3/2014. számon módosításra került.

A MOL Nyrt. megbízásából az Agruniver Holding Kft. 2015. október 20-án a Baja, IV. Károly rakparton található MOL telephely (felszámolt) területén feltárt talaj-és talajvízszennyezésre vonatkozó, tényfeltárási záródokumentációt, beavatkozási tervet elfogadó és a műszaki beavatkozás folytatására kötelező 76948-4-3/2014. számú módosított határozat alapján beavatkozási záródokumentációt nyújtott be hatóságunkra.

A dokumentációban tényfeltárási elvégzésére, a műszaki beavatkozás továbbfolytatására és kármentesítési monitoring végzésére tesznek javaslatot a szennyeződés aktuális állapotának figyelembe vételével.

Az ügyfél hatóságunk 76948-8-1/2015. számú hiánypótlási felhívását (igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolása) 2015. november 6-án teljesítette.

A szennyezéssel érintett ingatlanok főbb adatai:

Érintett ingatlan	Ingatlan tulajdonosa
Baja, 5661 hrsz.	MOL Nyrt.
Baja, 5664 hrsz.	Baja Város Önkormányzata
Baja, 5668 hrsz.	Magyar Állam

Szennyezett közeg:

Talaj és talajvíz

Jelen eljárásban benyújtott iratanyagból az alábbiak állapíthatók meg:

Földtani vizsgálatok:

A vizsgált terület jelenlegi szennyezettségi állapotának megismerése, a szennyeződésterjedés valószínűségének prognosztizálhatósága, a szennyezettség lehatárolása céljából földtani vizsgálatokat végeztek a területen. A vizsgálatok alapját képezte 18 db fúrás, melyeket a telephelyen belül, valamint azon kívül a Duna felé eső területen mélyítettek.

A telephely területén a földfelszíntől vertikálisan lefelé finom-középszemű iszapos homok, majd agyagos iszapos homok, majd durva szemű homok következik. A Duna melletti területen kb. 3-5 m-es mélységben az agyagos iszapos finomhomok rétegben agyaglencse található.

A vizsgált területen kétféle „talajvíz” különíthető el: egy felső, vizes-nedves réteg, valamint az alsó, ténylegesen talajvizet tartó réteg, mely a Dunával áll kapcsolatban.

Szennyezettségi vizsgálatok:

A talaj és talajvíz mintavételt az Agruniver Holding Kft. (NAT-7-0020/2012.) munkatársai, a vizsgálatokat a KVI-PLUSZ Környezetvédelmi Vizsgáló Iroda Kft. (NAT-1-1377/2011.) munkatársai végezték.

I. Talajszennyezettség:

A telephely területén elsősorban TPH – sok mintában a (D) kármentesítési célállapot határértéket meghaladó mértékben –, kisebb mértékben PAH szennyezőanyagok találhatóak. A BTEX komponensek többnyire kimutatási határérték alattiak, csak néhány esetben érik el a (B) szennyezettségi határértéket. A szennyezőanyag komponensek a telephelyen belüli

területen a földtani rétegsor felső 0,5-5,0 m mélységéig húzódó homokos összlet aljái, illetve a homok alatt fekvő vastag agyagos homok réteg felső 0,5-1,0 m mélységéig találhatóak. A szennyezőanyag az alsó, folyami homok alkotta talajrétegbe nem jutott le, kivétel egy fúrásnál, mely a telekhatárhoz közeli, ahol a TPH koncentráció az alsó rétegben kismértékben meghaladja a (B) szennyezettségi határértéket.

A Duna part menti területen a talajszelvény egésze (0-10 m-ig vizsgálták) szennyezett. Egyes furatokban a TPH koncentráció nagyságrenddel nagyobb a (D) kármentesítési célállapot határértéknél. A part melletti teljes szelvényben a szennyezőanyag felszíni alatti víz-földtani közeg-felszíni víz közötti kommunikációja nem zárható ki. Ezen a területen a földtani közeg 6,0 m-nél az év több, mint felében, 7,0 m-nél már több, mint 80 %-ban víz alatt van.

A kármentesítés korábbi időszakában a Dunával párhuzamosan, a szennyeződés kizárására a telephely bejáratával szemben, a part mentén 300 m hosszan szádfalat alakítottak ki. A szádfal mintegy 8 m mély, nem vízzáró – alul nincs vízzáró rétegbe bekötve –, de lényegesen lassítja a talajvíz, így a szennyezőanyag áramlását. A fal alatt nyomáskiegyenlítőds történik és a felszín alatti víz szabadon kommunikál a Duna vizével.

II. A területen szabad fázisú szénhidrogén szennyeződés van jelen, mely befolyásolhatja a talajszennyezettséget.

A szabad szénhidrogén fázis becslt kiterjedése a monitoring vizsgálatok során az alábbiak:

2015. I. negyedév: 586 m²

2015. II. negyedév: 574 m²

2015. III. negyedév: 730 m².

A szabad fázisú szénhidrogén mennyiségének pontosítására visszatöltődési vizsgálatokat végeztek. Az eredmények alapján a legkedvezőtlenebb körülményeket feltételezve a szabad szénhidrogén fázis becslt mennyisége: 3-6 m³.

III. A talajvíz mintavételi eredmények alapján valószínűsíthető, hogy a régi, teljes szelvényben szűrőzött monitoring kutak talajvíz szennyezettsége, illetve esetleges szabad szénhidrogén fázis tartalma szintén a felső, talajvízzel nem átjárt 4-5 m-es szennyezett talajszelvényből származik (2-3 m körüli homokosabb vízvezető rétegekből).

A szennyezőanyagok (B) szennyezettségi határértékig történő lehatárolása jelenleg még nem történt meg a teljes területen az egyes szennyezőanyagokra vonatkozóan. A jelenlegi ismeretek alapján az alábbiak valószínűsíthetők:

	A szennyezett környezeti elem kiterjedése/térfogata (B) szennyezettségi határérték felett
Földtani közeg	6274 m ²
	30.670 m ³
Felszín alatti víz	4909-6249 m ²
	4416-5625 m ³
Szabad fázissal érintett terület	730 m ²
	3-6 m ³

Lakossági receptorok nincsenek a területen, a területhasználat jellege miatt sem az ott lakókkal, sem közelben lakókkal nem kell számolni a kockázatbecslés során. Összességében elmondható, hogy minden hatás a Duna felé, mint hatásviselő felé mutat. A kockázatok mértékének megállapításához további mérések, adatgyűjtés szükséges, mert

bizonytalanságokat okoz a Duna vízszintjének hatása a szennyezett területre, a meglévő szádfal hatása, a talajvíz/talaj/szennyezőanyag/felszíni víz teljes kölcsönhatásrendszere.

Mindezekre tekintettel az alábbiakat javasolják:

- az air-sparging rendszert le kell állítani, mert a talajvíz levegőztetése elősegíti a szennyezőanyag terjedését olyan rétegekben is, amelyekbe természetes körülmények között nem jutna el,
- tényfeltárás végzését a Dunára, mint hatásviselőre,
- új kármentesítési monitoring rendszer beüzemelését, melynek keretében új monitoring kutak létesítése, illetve a felszíntől a talpig szűrőzött kutak és a levegőztető rendszer lándzsáinak eltömedékelése szükséges,
- az új rendszer segítségével egy éven keresztül kéthavi gyakoriságú monitoring és hidraulikai vizsgálat a Duna felé fennálló kockázatok megismeréséhez,
- szabad fázist tartalmazó kutak fölözése,
- az egy éves vizsgálatok eredményeire alapozottan műszaki beavatkozási terv készítése.

A szabad fázisú szénhidrogén fölözését heti rendszerességgel tervezik. A lefölözött fázist a telephelyen elhelyezett 3,5 m³-es gyűjtőtartályban helyezik el, majd évente elszállítják.

A kármentesítés tovább folytatására megadott javaslatokkal egyetértünk, az ütemtervet elfogadjuk.

A földtani közeg védelmére vonatkozó előírásaink indokolása:

A környezethasználat megszervezésének és végzésének módját a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Kvtv.) 6. § (1) bekezdése tartalmazza.

A felszín alatti vizek védelméről szóló a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 10. § (1) bekezdés alapján a tevékenység csak a földtani közeg (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőbb állapotának lehetőség szerinti megőrzésével végezhető. A földtani közegre vonatkozó (B) szennyezettségi határértéket a 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1. és 3. számú számú melléklete számszerűsíti.

Hulladékgazdálkodási szempontból tett előírásaink indokolása:

A Kvtv. 13. § (3) bekezdése értelmében „Valamely környezeti elem igénybevételének, illetve terhelésének megelőzése, csökkentése vagy megszüntetése céljából nem engedhető meg más környezeti elem károsítása, szennyezése.”

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban Ht.) 4. §-a alapján: „Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítását.”

[Ht. 31. § (1)] „A hulladékbirtokos gondoskodik a hulladék kezeléséről.”

[Ht. 12. § (1)] „A hulladéktermelő az ingatlanon képződött hulladék gyűjtését az ingatlan területén hulladékgazdálkodási engedély nélkül legfeljebb 1 évig végezheti.”

[Ht. 12. § (4)] „A hulladékbirtokos a hulladékot a kezelésre történő elszállítás érdekében – amennyire az műszaki, környezetvédelmi és gazdasági szempontból megvalósítható – az

ingatlanon, telephelyen elkülönítetten gyűjti. Az elkülönítetten gyűjtött hulladékot más hulladékkal vagy eltérő tulajdonságokkal rendelkező más anyagokkal összekeverni nem lehet.”

[Ht. 56. § (1)] „Veszélyes hulladékot hulladékgazdálkodási engedély nélkül más hulladékkal, illetve anyaggal összekeverni vagy hígítani nem lehet.”

A veszélyes hulladékok kezelésével kapcsolatban a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletben foglaltak az irányadók.

A nyilvántartás vezetésére vonatkozó előírásainkat a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés (A hulladék termelője, gyűjtője, szállítója, közvetítője, kereskedője és kezelője – az (5) és (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – a tevékenysége során telephelyenként és hulladéktípusonként képződő, mástól átvett, másnak átadott vagy általa kezelt hulladékról az adott telephelyen nyilvántartást vezet) alapján tettük.

Hatóságunk *a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény* (továbbiakban: Ket.) 29. § (6) bekezdése alapján a hatásterületen élő ügyfeleket és az ügyfélnek minősülő szervezeteket az eljárás megindításáról hirdetményi úton értesítette.

Hatóságunk a honlapján 2015. október 28-tól közzétette az eljárás megindításáról szóló közleményt, továbbá a közleményt – közhírré tétel céljából – megküldte a létesítmény helye szerinti önkormányzat jegyzőjének. A közlemény Baja Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában 2015. november 3. napjától 2015. november 19. napjáig közzétételre került, mellyel kapcsolatosan észrevétel nem érkezett.

*

1. A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A megküldött dokumentáció alapján a Baja, IV. Károly rakparton található és felszámolt MÓL telephely területén 2003-tól kármentesítést végeznek. A szénhidrogén szennyeződés lehatárolása megtörtént, a műszaki beavatkozási tervben meghatározott kármentesítő rendszer már nagyon lecsökkent hatásfokkal üzemel. A megküldött talajvizsgálati eredmények alapján az előírt „D” szennyezettségi határértéket a talajban a mért TPH több esetben is még meghaladta. A terület használat jellege miatt a szennyezés lakosságot, ivóvíz bázist (a felszín alatti ivóvíz-, ásványvíz- és gyógyvízkészlet) nem érint.

A megküldött dokumentációban a még fennálló szennyezettség megszüntetésére, ill. a Duna, mint hatásviselő felszíni vizet érintő kockázatok mértékének megállapítására javasoltakat (kármentesítés folytatása, új kármentesítési monitoring rendszer beüzemelése, tényfeltárás, kockázatbecslés, folytatása, beavatkozási terv készítése) környezet-egészségügyi szempontból megfelelőnek és elfogadhatónak tartom.

Fentiek alapján a beavatkozási záródokumentáció elfogadásához környezet-egészségügyi szempontból kikötés nélkül hozzájárultam.

Szakmai álláspontom kialakításában a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. és földtani közeg és a felszín alatti vízszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és szennyezések méréséről szóló 6/2009.(IV.14.) KvVM-EüM-FVM. szóló együttes rendeletek előírásait vettem figyelembe.

Fentiekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Szakmai álláspontomat „A környezetvédelmi és természetvédelmi, hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről” szóló 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, és az 6. sz. melléklet I. táblázat C oszlopában meghatározott szakkérdésekre vonatkozóan, az „Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatról, a népegészségügyi szakigazgatási feladatok ellátásáról, valamint a gyógyszerészeti államigazgatási szerv kijelöléséről” szóló 323/2010. (XII. 27.) Kormányrendelet 4.§ (2) bekezdésében és a „a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról” szóló 66/2015. (III.30.) Kormányrendelet 2. § (4) bekezdésében megállapított illetékességgel adtam ki.

A szakhatóságot a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 29. § (3) bekezdés alapján 2015. október 29-én kerestem meg.

A Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya szakhatósági állásfoglalását a rendelkező részben „A szakhatóság állásfoglalása” fejezetben előírtam.

Szakhatósági állásfoglalás indokolása:

„A Mol Nyrt a Baja, IV. Károly rakparton (Baja 5661, 5668, 5664, 5660/18 hrsz.) található felszámolt MOL telephelyen talajban és a talajvízben feltárt szénhidrogén szennyezés megszüntetése érdekében kármentesítést végez az Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőség K4K4638/04 számú határozata alapján.

A kármentesítéssel érintett idegen tulajdonban lévő ingatlanok tulajdoni lapjára az Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőség K4K488/04 számú határozata alapján 2004.05.20. óta fel van jegyezve a tartós környezetkárosodás ténye.

A kötelezett kérelmére az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 76948-1-4/2010 számú határozatában a beavatkozás befejezésére megállapított teljesítési határidőt 2014. május 31. időpontra módosította, továbbá mivel a rendelkezésre álló adatok és a beavatkozásra fordított időtartam alapján a jelenleg folytatott kármentesítési technológiát nem találta elég hatékonynak, a korábbi kötelezést a 16. ponttal kiegészítve a kötelezett által javasolt bioremediációs beavatkozással kapcsolatos beavatkozási terv benyújtására kötelezte a MOL Nyrt.-t.

A Zábrák Kft. (8600 Siófok, Somlay u. 11.) által készített aktualizáló tényfeltárási záródokumentáció és műszaki beavatkozási terv (munkaszám: 25.baj-s2010) alapján a felügyelőség 76948-2-11/2011 számú határozatában a K4K4638/04 számú határozatban megállapított (D) kármentesítési szennyezettségi határértékek megtartása mellett a beavatkozás folytatására kötelezte a MOL Nyrt.-t.

A felügyelőség 76948-4-3/2014. számon határozatában az ügyfelet képviselő Agruniver Holding Kft. kérelmére a szennyezettség megszüntetésének határidejét 2015. december 31. -re módosította, egyidejűleg a szabad fázist tartalmazó rétegek mélységi lehatárolásán alapuló kockázatbecslés elvégzését írta elő.

A szabad fázist tartalmazó rétegek mélységi lehatárolásán alapuló kockázatbecslés elvégzésére megállapított teljesítési határidőt - az Agruniver Holding Kft. kérelmére - a Csongrád Megyei Kormányhivatal Környezet- és Természetvédelmi Főosztály 76948-4-9/2015. számú határozatában 2015. szeptember 30.-ra módosította.

A területen meglévő kármentesítő és monitoring létesítmények fenntartására és üzemeltetésre a MOL Nyit a 76948-2-11/2011 számon (vízikönyvi szám: I/979) kiadott, 76433-3-10/2014

számon módosított és kiegészített, 2019.09.30.-ig hatályos vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkezik.

A kármentesítéssel érintett terület a Duna nagyvízi medrében helyezkedik el, üzemelő-, illetve távlati vízbázis kijelölt védőterületét nem érinti.

A dokumentáció javaslatot tesz a kármentesítés folytatására az alábbiak szerint:

Az air-sparging rendszert (levegőinjektáló kutak) leállítják, mert megállapításaik szerint a talajvíz levegőztetése elősegíti a szennyezőanyagok terjedését olyan rétegekben is, ahová természetes körülmények között nem jutna le.

A területhasználat jellege miatt lakossági hatásokkal nem kell számolni a kockázatbecslés során, minden hatás a Duna felé, mint hatásviselő felé mutat, ezért a kockázatok mértékének megállapításához egy éven át tartó vizsgálatokon alapuló tényfeltárás végzését tartják szükségesnek az alábbiak megismerésére:

- a Duna vízszintjének hatása a szennyezett területre
- a meglévő szádfal hatása
- a Duna mérete, mint hatásviselő
- a talaj/talajvíz/szennyező anyag/felszíni víz teljes kölcsönhatás rendszere

Új kármentesítési monitoring rendszert állítanak üzembe, melynek keretében a szennyezettség aktualizálás során létesített 15 db furatot (BTF-1-BTF-15) monitoring kúttá képezik ki, továbbá 5 db új monitoring kutat létesítenek (BTF16-BTF-20). Emellett a már meglévő, a szennyezettség horizontális lehatárolása végett fontos monitoring kutakat is felhasználnak. Ezzel egyidejűleg a nem megfelelő kialakítású (felszíntől a talpig összeszűrőzött) kutakat és a levegőztető rendszer lándsát eltömedékelik. Eltömedékelik az 5, 6/a, 7-9, 92/2-7, 98/2-3, F1-5 és T-1-6 jelzésű monitoring, fölöző és termelő kutakat, valamint a BTF-3-5/S és BTF-16-18/S jelzésű furatokat.

Az új monitoring rendszer segítségével egy éven keresztül, kéthavi gyakorisággal vett vízmintákból TPH, BTEX és PAH komponensekre kiterjedő talajvíz vizsgálatokat, valamint havi gyakorisággal folyadékszint mérést, emellett a szabad szénhidrogén fázist tartalmazó kutakban minden mintavétel előtt 30 perces visszatöltődés vizsgálatot is végeznek.

Fentiekén túl, egy a Dunától távolodó szelvény mentén 5 ponton (5 figyelőkútban) automatikus vízszintregisztráló szondákat telepítenek, melyek a talajvíz-Duna kölcsönhatás rendszerének megismerését segítik.

A szabad szénhidrogén fázis eltávolítására a tényfeltárás befejezéséig az érintett kutakból hetente fölözést végeznek (terv szerint a BTF-3BTF-7, BTF-11 és BTF-15 jelzésű furatokból kiképzendő monitoring kutakból). A gyakoriságot és a kutak érintettségét kéthavonta felülvizsgálják. A lefölözött CH fázist a telephelyen elhelyezett 3,5 m³-es gyűjtőtartályba helyezik és évente elszállítják a telepről.

Az egy éves vizsgálat során gyűjtött adatok alapján tényfeltárási záródokumentációt készítenek, továbbá a megállapított kockázatok mértékében a Dunához közel eső területekre beavatkozási tervet állítanak össze.

A dokumentáció és a rendelkezésre álló iratanyagok alapján a vízügyi-vízvédelmi hatóság megállapította, hogy a telephelyen folytatott kármentesítési tevékenység a felszíni alatti vizek védelmére vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelel, a tervezett kármentesítés a talajvíz szennyezettségének megszüntetésére és a Dunára gyakorolt hatások megismerésére, csökkentésére irányul, üzemelő-, illetve távlati vízbázis kijelölt védőterületét nem érinti, ezért a szakhatóság hozzájárulását előírásokkal megadta.

Az eljárásban a vízügyi-vízvédelmi hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (Ket.) 45/A § (2) bekezdése alapján vizsgálta hatáskörét és illetékességét.

A területi vízügyi-vízvédelmi hatóság szakhatósági hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés 3. pontja, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 29.§ (3) bekezdése és 6. számú melléklet II. táblázat 4. pontja, illetékességét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet 3. pontja állapítja meg.

A vízügyi-vízvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalását a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 44. § (6) bekezdése, 72. § (1) bekezdése alapján hozta meg.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés lehetőségét a Ket. 44. § (9) bekezdése zárja ki.”

Hatóságunk Kr. 28. § (2) bekezdése szerint 76948-8-6/2015. számon belföldi jogsegély kérelemben megkereste az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságot (6500 Baja, Széchenyi I. u. 2/c.). A vízügyi igazgatóság 2015. november 16-án megküldte hatóságunkhoz az ügyre vonatkozó 0478-007/2015. számú alábbi nyilatkozatát:

„A szénhidrogén szennyeződésekéről rendelkezésre álló információk aktualizálására vonatkozó talaj- és talajvíz vizsgálati eredmények alapján megállapításra került, hogy a telephely területén a talajban, illetve a talajvízben detektált „D” kármentesítési és „B” szennyezettségi határértéket meghaladó TPH koncentrációk 4,0-6,0 m mélységig detektálható finom- és közepszemcsés homok üledékekben jelenhetnek meg. Ennek oka az előbb említett homokos kifejlődések fekéjében megjelenő, relatív rossz vízvezető tulajdonságú agyagos finomhomok, homokos agyag, agyag közettani felépítésű rétegek megléte lehet, melyek jelentősen gátolják a szennyeződések mélyebb vízadók felé történő vertikális áramlását.

Ugyanakkor közvetlenül a Duna mellett elhelyezkedő, a feltárások teljes vertikumában (10,0-11,0 m) az apró- és közepszemcsés homokot tartalmazó rétegsorral jellemezhető területeken 5.0 méter alatt is megjelentek a kármentesítési határértékeket is meghaladó, talajban és talajvízben detektált TPH koncentrációk.

A kármentesítéssel érintett terület földtani felépítése, vízföldtani jellemzői, illetve az új feltárások során a talajban és talajvízben aktualizált TPH koncentrációk, és megjelenő szénhidrogén szabad fázisok vertikális és laterális eloszlásából adódóan a kármentesítés folytatására és a kármentesítési monitoring módosítására és jövőbeli üzemeltetésére tett javaslatok megalapozottnak és elfogadhatónak tekinthetők. Ennek eredményeként a bezárt telephelyen még mindig detektálható szénhidrogén szennyezés a Duna folyam, illetve a térség talajvízkészletének kémiai állapotára gyakorolt negatív hatása nagy valószínűséggel mérsékelhető és nyomón követhető lesz a jövőben.”

*

A határozatot a Kr. 28. § (2) bekezdés a) és b) pontja és 29. §-a szerint hoztam meg.

A Kr. 21.§ (5) bekezdése szerint a kármentesítés bármely szakasza szükség szerint megismételhető.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2016. április 4.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: FM rendelet) 1. számú mellékletének 21.3.3 és 21.5. pontja alapján határoztam meg.

A jogorvoslati eljárási díját a FM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdése alapján állapítottam meg.

Az önkéntes teljesítés elmaradásának jogkövetkezményeit a Ket. 134. § d) pontja, az eljárási bírság mértékét a Ket. 61. § (1)-(2) bekezdése határozza meg.

A fellebbezési jogot Ket. 98. § (1) bekezdése és 99. § (1) bekezdése alapján biztosítottam. A fellebbezést a Ket. 102. § (1) bekezdése alapján annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta.

A Kr. 31.§ (5) bekezdése alapján környezetvédelmi hatóság a jóváhagyást követő harminc napon belül megküldi adatgyűjtés, további adatszolgáltatás céljából a tényfeltárási, beavatkozási, kármentesítési monitoring záródokumentáció egy példányát a környezetvédelemért felelős miniszter által meghatározott szervezetre.

A korlátozott példányszám miatt a záródokumentáció elérhetősége: <http://atiktvf.zoldhatosag.hu/letoltes/76948-8-1.zip>

A környezetvédelmi hatóság hatáskörét a Kr. 28. § (2) bekezdése, illetékességét a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. számú melléklete állapítja meg.

S z e g e d, 2016. február 16.

Dr. Juhász Tünde

kormány megbízott nevében és megbízásából:

Dr. Mader Balázs

főosztályvezető-helyettes

Kapják:

1. Mol Nyrt. 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18. tv.
2. Agruniver Holding Kft. 2100 Gödöllő, Ganz Ábrahám u. 2. tv.
3. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Bajai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
6500 Baja, Kolozsvár u. 1.
4. BKM-i Kat. Ig. Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
6500 Baja, Bajcsy-Zsilinszky utca 10.
5. Herman Ottó Intézet 1223 Budapest, Park u. 2.
6. Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság 6500 Baja, Széchenyi I. u. 2/c.
7. Hatósági nyilvántartás
8. Irattár